

Наукова платформа

Open Science Laboratory

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І ПЕДАГОГІКИ

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Київ, 19 травня 2021 року)

Самостійне електронне текстове наукове періодичне видання комбінованого використання
КИЇВ 2021

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

Серый А.И., Серая З.Н. К МЕТОДИКЕ ВЫВОДА ГРАНИЧНЫХ УСЛОВИЙ ДЛЯ СОСТАВЛЯЮЩИХ ЭЛЕКТРОМАГНИТНОГО ПОЛЯ В КУРСАХ ЭЛЕКТРОСТАТИКИ И МАГНИТОСТАТИКИ.....	56
--	----

Станіславова О.В., Лісова Ю.О. СТРАТЕГІЇ ВИКОРИСТАННЯ «WARM UP ACTIVITIES» ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	64
---	----

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Бурмак Ю.Г., Петров Є.Є., Треумова С.І., Іваницька Т.А. ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ У ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ.....	68
--	----

Лісовець О.І. ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З БОТАНІКИ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ.....	74
---	----

Мелашенко С.Г., Чернова І.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕЛЕКТИВНОГО КУРСУ З ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ-МЕДИКАМ.....	80
---	----

Myronchenko Svitlana COOPERATIVE LEARNING METHODS IN TEACHING PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY TO FOREIGN STUDENTS: WORK IN PAIRS	83
--	----

Млік І.А. ЧЕТВЕРТА КРИЗА СТУДЕНТА.....	87
--	----

Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Рудь М.В., Дубінін Д.С. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМИ НАСТАВНИЦТВА НА КАФЕДРІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ.....	89
---	----

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Рыжко Ю.А. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННОГО РЕСУРСА ONLINE TEST PAD В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ.....	94
---	----

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ У ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Бурмак Юрій Григорович

доктор медичних наук, професор,
професор кафедри внутрішньої медицини №3,
Національний медичний університет імені О.О.Богомольця

Петров Євген Євгенович

кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини з доглядом за хворими,
загальної практики (сімейної медицини),
Полтавський державний медичний університет

Треумова Світлана Іванівна

доктор медичних наук, доцент,
доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини з доглядом за хворими,
загальної практики (сімейної медицини),
Полтавський державний медичний університет

Іваницька Тетяна Анатоліївна

асистент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини з доглядом за хворими,
загальної практики (сімейної медицини),
Полтавський державний медичний університет

Актуальним завданням навчальних медичних закладів України є забезпечення якісної освіти у підготовці кваліфікованих спеціалістів медичного профілю, що обумовлено, в тому числі, входженням до єдиного Європейського та світового освітнього простору [2], а це, в свою чергу, вимагає викладання медичних дисциплін у форматі узгодженості процесів, що мають місце у Європі [4, 6]. Необхідність забезпечення професіональних дій з охорони здоров'я людини диктує специфіку освітнього процесу, яка характеризується цілеспрямованістю в плані отримання повноцінних знань, при цьому кінцевий успіх у досягненні поставленої мети можливий тільки в умовах послідовної реалізації ланцюгів педагогічної тріади «знання – вміння - навички». Без сумніву можливо констатувати, що за багаторічну працю кафедрами накопичено достатньо досвіду в питаннях підготовки іноземних студентів [1], використовуються новітні технології навчального процесу, розробляються і впроваджуються методичні посилання для викладачів на українській та/або російській і англійській мовах (як на мовах-посередниках), що, безумовно, має позитивний вплив і сприяє ефективності реалізації освітнього процесу. Поряд із тим, існують певні труднощі і особливості отримання іноземними студентами професійних знань з медичного профіля, доволі актуальною є проблема методичних особливостей викладання медичних дисциплін у контексті євроінтеграції освітніх послуг [5]. Важливість цієї проблематики, яка свого часу визначалась початком впровадження Болонського процесу, залученням іноземного досвіду викладання, комп'ютеризацією навчального процесу і використанням новітніх навчальних методів [3], визначається актуальністю сьогодення, а саме – реформуванням системи освіти та майбутніми реформами у системі охорони здоров'я.

З урахуванням викладеного вище завданням роботи стало виявлення і аналіз основних проблем, що виникають під час проведення занять з внутрішньої медицини з іноземними студентами. Матеріалом для аналізу був практичний досвід роботи зі студентами медичного факультету підготовки іноземних громадян, наукова та навчально-методична література; в якості

методів дослідження використовували аналітичний, системно-структурний та логічний.

Підготовка висококваліфікованих медичних кадрів є основною метою педагогічного процесу у навчальному закладі вищої медичної освіти, при цьому інтеграція навчального процесу здійснюється однією логічною дедуктивною системою, яка є результатом об'єднання всіх компонентів в єдине ціле. Необхідно підкреслити, що підготовка іноземних громадян, як спеціалістів з вищою медичною освітою, є доволі складним завданням, при цьому у процесі навчання як студенти, так і викладачі стикаються з великою кількістю проблем як суб'єктивного (мотивація, зацікавленість іноземних громадян в отриманні освіти та ін.), так і об'єктивного характеру. За час викладання внутрішньої медицини іноземним студентам професорсько-викладацьким складом у відповідності з вимогами існуючої навчальної програми накопичено методичне забезпечення у вигляді презентації лекцій, демонстраційних навчальних фільмів, матеріалів для підготовки до практичних занять, наборів тестових завдань, ситуаційних задач (з демонстраційним та ілюстративним матеріалом), алгоритмів практичних навичок, методичних розробок для студентів і викладачів. Велика увага приділяється самостійній роботі студентів, як невід'ємній складовій навчального процесу, яка передбачає використання комп'ютерних технологій та інтернет-ресурсів у зручний для них час, що є оптимальним з точки зору впливу на повсякденний ритм життєдіяльності. Тестовий контроль рівня знань студентів здійснюється не тільки по закінченню навчальних модулів з внутрішньої медицини та/або вивчення окремих розділів дисципліни, але й на кожному практичному занятті, при цьому запитання підсумкового тестового контролю частково включені як до матеріалу лекцій, так і теоретичного курсу. Необхідно підкреслити, що з метою оцінки знань для студентів-іноземців створено і використовується банк багатовибіркових тестових завдань, кожен з котрих складається з умови та варіантів відповідей, що відповідають одній предметній відповіді.

Важлива частина навчального процесу – оволодіння практичними навичками, при цьому на початку її вивчення теоретично обґрунтовується і

пояснюється методика, демонструється алгоритм її виконання і тільки після цього, під контролем викладача, її виконує самостійно виконує кожен із студентів. Необхідно зазначити, що на шляхах засвоєння практичних навичок великого значення набуває робота із хворим у палаті, де студенти мають можливість безпосереднього спілкування із хворими, при цьому найкраща можливість використання засвоєного теоретичного матеріалу та відпрацьованих практичних навичок, на наш погляд, відбувається під час написання академічної історії хвороби, що передбачає розвиток клінічного мислення. Наприкінці кожного модуля студенти-іноземці мають модульний контроль знань, котрий складається з тестового контролю, теоретичного питання, а також вирішення практично орієнтованих задач і виконання практичних навичок.

Одним з важливих питань у підготовці іноземних студентів є питання відпрацювання пропущених занять: відпрацювання за тематикою пропущеного заняття відбуваються централізовано у комп'ютерному центрі під пильним оком чергового викладача, при цьому використовується тестова система контролю знань; оновлення тестів відбувається щомісяця за регламентованою кількістю (по кожній темі). Безумовно, порівняно з традиційною така система відробок має певні переваги, проте основним її недоліком, на нашу думку, є відсутність практично-орієнтованої частини і неможливість набуття практичних навичок. Має сенс підкреслити ще деякі негативні аспекти у підготовці іноземних студентів, що потребує певних зусиль для їх вирішення.

Перш за все питанням, котре потребує постійної уваги та має суттєве значення для інтенсифікації і удосконалення навчального процесу, є питання лінгвістичної підготовки. Це однаково стосується як студентів, що навчаються як на українській і/або російській та англійській мовах, так і викладача, що здійснює освітній процес на англійській мові. Саме труднощі, що виникають

при вивченні матеріалу основної та додаткової навчальної літератури, недостатнє розуміння термінології й понять, складність перекладу окремих слів, висловлень і сприйняття, загалом, нової інформації під час аудиторних занять – все це уповільнює темпи навчання та негативно впливає на якість освітнього процесу. Окремо треба підкреслити складність спілкування студентів-іноземців з хворими під час практичної роботи, що, певною мірою, заважає засвоєнню практичних навичок. Як один з можливих варіантів вирішення цього питання є видання методичної літератури – достатньо ілюстрованої, з чіткими, нескладними схемами, поясненнями та алгоритмами, які є простими у сприйнятті і осмисленні при роботі над темою, що вивчається.

Актуальним також залишається питання самостійної роботи студентів по вдосконаленню української (російської) та професійної англійської мови, а останнє в повній мірі стосується і роботи викладача. Одним з важливих питань, що створює проблеми у сприйнятті матеріалу і чинить негативний вплив на якість навчання у цілому, є питання базової підготовки іноземних студентів. Підкреслимо, що нерівнозначність якості середньої освіти у представників різних країн формує труднощі як студенту-іноземцю, так і викладачу – це питання є складним, а на даний шляхами його вирішення може бути тільки посилення індивідуальної підготовки студента під час самостійної роботи (не виключається можливість участі викладача-консультанта з профільного предмету).

Таким чином, умовах існуючої освітньої системи навчальний процес у іноземних студентів має певні особливості. Поряд із позитивними надбаннями теоретичної та практичної підготовки іноземних студентів мають місце недостатньо вирішені питання, серед яких чітко простежуються наявність лінгвістичного бар'єру та нерівнозначний рівень базової освіти. Одним з можливих напрямків у вирішенні існуючих питань є уніфікація навчально-методичного матеріалу для іноземних студентів, залучення новітніх освітніх технологій та посилення самостійної підготовки.

Список використаних джерел

1. Евдокимова О.В. Особенности обучения иностранных студентов на кафедре нормальной физиологии УО «Витебский государственный ордена Дружбы народов медицинский университет»/ О.В.Евдокимова// Журнал Гродненского государственного медицинского университета.- 2018.- Том 16 (1).- С. 111-114.
2. Ляховський В. Вища медична освіта України і Болонський процес / В.Ляховський, М.Кравців, М.Кравців// Молодь і ринок.- 2012.- №4 (87).- С. 20-24.
3. Михайловська Н.С. Шляхи удосконалення організації навчального процесу з дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» за кредитно-модульною системою для студентів, які навчаються за спеціальністю «стоматологія» /Н.С.Михайловська, М.О.Шальміна, С.А.Моргунцова, Г.В.Грицай// Буковинський медичний вісник.- 2014.- Т.18, №4.- С. 260-262.
4. Нечитайло Ю.М. Досвід викладання іноземним студентам на кафедрі пропедевтики дитячих хвороб / Ю.М.Нечитайло, О.Г.Буряк, Д.Ю.Нечитайло // Медична освіта.- 2012.- №4.- С.108-110.
5. Панькевич А.І. Проблеми та перспективи навчання іноземних студентів вищих навчальних закладах України / А.І.Панькевич, І.А.Колесник, А.М.Гоголь // Світ медицини та біології.- 2013.- №2.- С 130-132.
6. Шляхи реформування системи вищої медичної освіти в Україні в сучасних умовах/ О.З. Лінчевський [та ін.] //Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ (ТДМУ, Тернопіль, Україна, 18-19 травня 2017).- Тернопіль, ТДМУ, «Укрмедкнига», 2017, Том 1.- С.3-5.